

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**KESAN INTERVENSI MODUL RAKAN MENTOR TERHADAP
PENGHARGAAN KENDIRI, MOTIVASI DAN GRED BAGI
PELAJAR RENDAH PENCAPAIAN AKADEMIK
DI SEBUAH UNIVERSITI SWASTA**

HAIZAN BINTI MOHD TAHA

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI
SYARAT UNTUK MEMPEROLEH IJAZAH
DOKTOR FALSAFAH
BIMBINGAN DAN KAUNSELING**

**FAKULTI PENDIDIKAN DAN PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS**

2016

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ABSTRAK

Tujuan kajian ialah untuk mengukur kesan Intervensi Modul Rakan Mentor (MRM) ke atas penghargaan sendiri, motivasi dan gred keputusan trimester antara Kumpulan Rawatan dengan Kumpulan Kawalan. Kajian eksperimen kuasi praujian-pascaujian dijalankan ke atas 90 subjek (30 dari Kumpulan Rawatan MRM Individu, 30 dari Kumpulan Rawatan MRM Kelompok, dan 30 dari Kumpulan Kawalan) dalam kalangan pelajar rendah pencapaian akademik di sebuah Universiti Swasta. Subjek Kumpulan Rawatan didedahkan dengan Intervensi MRM sebanyak sepuluh sesi yang mengambil masa sepuluh minggu. Instrumen *Rosenberg Self-Esteem Scale* dan *Achievement Goal Questionnaire*, serta gred keputusan trimester digunakan untuk mengukur penghargaan sendiri, motivasi dan gred keputusan trimester dalam ukuran praujian dan pascaujian. Data dianalisis secara deskriptif menggunakan kekerapan, peratusan dan min, serta analisis secara inferensi menggunakan ujian ANOVA, ujian ANCOVA, dan ujian Mann Whitney U. Hasil kajian menunjukkan Intervensi MRM dapat meningkatkan penghargaan sendiri, motivasi dan gred keputusan trimester bagi Kumpulan Rawatan berbanding Kumpulan Kawalan. Intervensi ke atas Kumpulan Rawatan MRM Kelompok didapati lebih berkesan berbanding Kumpulan Rawatan MRM Individu. Kesimpulannya, Modul Rakan Mentor terbukti berkesan meningkatkan penghargaan sendiri, motivasi dan gred keputusan trimester dalam kalangan pelajar rendah pencapaian akademik. Kajian ini memberikan implikasi bidang latihan rakan mentor dalam bimbingan pementoran di Institusi Pengajian Tinggi di Malaysia.

The Intervention Effects of Peer Mentoring Module Towards Self-Esteem, Motivation and Grade for Students of Low Academic Achievement in a Private University

ABSTRACT

The aim of the study is to measure the effect of intervention of Peer Mentoring Module Intervention on self-esteem, motivation and trimester grade results between treatment group and control group. A quasi pretest-posttests control group experimental design has been conducted on 90 subjects (30 from Individual Peer Mentoring Treatment Group, 30 from Group Peer Mentoring Treatment Group, and 30 from Control Group) among students of low academic achievement at a Private University. The Treatment Group subjects were exposed to Peer Mentoring Module intervention as many as ten sessions which took ten weeks. *Rosenberg Self-Esteem Scale* and *Achievement Goal Questionnaire*, and trimester grade results were used to measure self-esteem, motivation and trimester grade results in the measuring of the pretests and posttests. Data were analyzed using frequency, percentage and mean, with inferential analysis using ANOVA, ANCOVA, and Mann Whitney *U* tests. The results showed that Peer Mentoring Module intervention can improve self-esteem, motivation and trimester grade results for the Treatment Group compared to the Control Group. The intervention on Group Peer Mentoring Treatment Group was found to be more effective than the Individual Peer Mentoring Treatment Group. In conclusion, Peer Mentoring Module has been proven to have impact on self-esteem, motivation and trimester grade results among students with low academic achievement. This study has implications in training more students as academic peers in the field of mentoring guidance in the Higher Institutions in Malaysia.

KANDUNGAN**Mukasurat**

PENGAKUAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	x
SENARAI ILUSTRASI	xiv
SENARAI SINGKATAN	xvi

1.1	Latar Belakang Kajian	1
1.2	Pernyataan Masalah	9
1.3	Tujuan Kajian	17
1.4	Objektif Kajian	17
1.5	Soalan Kajian	18
1.6	Kepentingan Kajian	19
1.7	Batasan Kajian	21
1.8	Definisi Istilah	24
	1.8.1 Modul Rakan Mentor	24
	1.8.2 Penghargaan Kendiri	28
	1.8.3 Motivasi	29
	1.8.4 Gred Keputusan Trimester	31
	1.8.5 Pelajar	33
1.9	Rumusan	35

BAB 2 TINJAUAN LITERATUR

2.1	Pendahuluan	38
2.2	Modul Pementoran	39
2.2.1	<i>Model of Mentoring</i>	41
2.2.2	<i>Model of Youth Mentoring</i>	46
2.2.3	Teori-teori yang Mendasari Modul Pementoran	54
2.2.3.1	Teori Pemusatan Pelajar Rogers (<i>learner-centered education</i>)	55
2.2.3.2	Teori Integrasi Sosial Tinto (<i>social integration theory</i>)	59
2.2.3.3	Teori Pembelajaran Melalui Pengalaman Kolb (<i>experiential learning model</i>)	63
2.2.3.4	Gabungan Teori-teori yang Mendasari Modul Pementoran	65
2.3	Faktor-faktor Punca Pelajar Rendah Pencapaian Akademik	67
2.3.1	Penghargaan Kendiri Pelajar	68
2.3.2	Motivasi Pelajar	71
2.3.3	Gred Keputusan Trimester Pelajar	73
2.4	Kerangka Konseptual	77
2.5	Rumusan	78

BAB 3 METODOLOGI

3.1	Pendahuluan	82
3.2	Kajian Eksperimen	83
3.2.1	Reka Bentuk Kajian	83
3.2.2	Ancaman Terhadap Kesahan Kajian Eksperimen	88
3.3	Lokasi Kajian	90
3.4	Populasi dan Sampel Kajian	91
3.5	Instrumen Kajian	95
3.5.1	<i>Rosenberg Self Esteem Scale (RSE)</i>	96
3.5.2	<i>Achievement Goal Questionnaire (AGQ)</i>	97
3.5.3	Gred Keputusan Trimester	99
3.6	Kajian Awal	100
3.7	Kajian Rintis	103

3.7.1	Kesahan dan Kebolehpercayaan Instrumen Kajian	104
3.7.2	Kesahan dan Kebolehpercayaan Modul	108
3.8	Prosedur Pengumpulan Data	113
3.9	Langkah yang Diambil untuk Kumpulan Kajian	114
3.9.1	Kumpulan Rakan Mentor bersama Pengkaji	115
3.9.2	Kumpulan Rawatan Modul Rakan Mentor Individu	121
3.9.3	Kumpulan Rawatan Modul Rakan Mentor Kelompok	130
3.9.4	Kumpulan Kawalan	140
3.10	Analisa Data	141
3.11	Jangka Masa Kajian	143
3.12	Rumusan	144

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1	Pendahuluan	145
4.2	Data Deskriptif	147
4.2.1	Data Deskriptif Secara Umum	148

4.2.2	Analisis Statistik Secara Deskriptif untuk Penghargaan Kendiri dan Motivasi	151
4.2.2.1	Statistik Deskriptif Penghargaan Kendiri dan Motivasi Secara Keseluruhan	152
4.2.2.2	Data Deskriptif Penghargaan Kendiri dan Motivasi Berdasarkan Kumpulan	156
4.3	Syarat Penggunaan Ujian Parametrik	160
4.4	Perbezaan Kesan Intervensi terhadap Penghargaan Kendiri Motivasi, dan Gred Keputusan Trimester antara Kumpulan Rawatan MRM dan Kumpulan Kawalan	168
4.4.1	Adakah terdapat perbezaan kesan intervensi terhadap penghargaan sendiri antara Kumpulan Rawatan Modul Rakan Mentor dan Kumpulan Kawaan	169
4.4.2	Adakah terdapat perbezaan kesan intervensi terhadap motivasi antara Kumpulan Rawatan Modul Rakan Mentor dan Kumpulan Kawalan	171
4.4.3	Adakah terdapat perbezaan kesan intervensi terhadap Gred Keputusan Trimester antara Kumpulan Rawatan Modul Rakan Mentor dan Kumpulan Kawalan	174
4.5	Perbezaan Kesan Intervensi terhadap Penghargaan Kendiri Motivasi, dan Gred Keputusan Trimester antara Kumpulan	178

Rawatan MRM Individu dan Kumpulan Rawatan MRM Kelompok

4.5.1	Adakah terdapat perbezaan kesan intervensi terhadap penghargaan sendiri antara Kumpulan Rawatan MRM Individu dan Kumpulan Rawatan MRM Kelompok	179
4.5.2	Adakah terdapat perbezaan kesan intervensi terhadap motivasi antara Kumpulan Rawatan MRM Individu dan Kumpulan Rawatan MRM Kelompok	180
4.5.3	Adakah terdapat perbezaan kesan intervensi terhadap Gred keputusan trimester antara Kumpulan Rawatan Individu dan Kumpulan Rawatan MRM Kelompok	181
4.6	Rumusan Dapatan Kajian	186

BAB 5 PERBINCANGAN, RUMUSAN DAN CADANGAN

5.1	Pendahuluan	187
5.2	Ringkasan Prosedur Kajian	189
5.3	Perbincangan Dapatan Kajian	191
5.3.1	Kesan Intervensi Modul Rakan Mentor terhadap Pelajar Rendah Pencapaian Akademik	191
5.3.2	Kesan Intervensi Modul Rakan Mentor secara Individu dan secara Kelompok terhadap subjek kajian	198
5.4	Implikasi Kajian	201
5.5	Cadangan Untuk Kajian Akan datang	206
5.6	Rumusan	209

RUJUKAN

213

LAMPIRAN

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka surat
1.1	Bilangan Pelajar PNGK < 2.00 bagi Program Ijazah Kejuruteraan UNITEN	11
1.2	Bilangan Pelajar PNGK < 2.00 bagi Program Asas Kejuruteraan UNITEN	11
2.1	Hubungan Modul Rakan Mentor dengan Teori Pemusatan Pelajar (<i>learner-centered education</i>) Rogers	59
3.1	Reka Bentuk Kajian	87
3.2	Pembahagian Kumpulan Rawatan dan Kumpulan Kawalan Mengikut Bilangan Mentor dan Menti	93
3.3	Pembahagian Kumpulan Mentor dan Menti Mengikut Ciri-ciri Demografi Pelajar	94
3.4	Item dalam Instrumen Rosenberg Self Esteem (RSE)	97
3.5	Item dalam Instrumen Achievement Goal Questionnaire (AGQ)	98
3.6	Tahap Skor bagi Gred Keputusan Trimester	99
3.7	Korelasi antara Instrumen Rosenberg Self Esteem versi Bahasa Inggeris (RSEBI) dengan versi Bahasa Melayu (RSEBM)	108
3.8	Korelasi antara Achievement Goal Questionnaire versi Bahasa Inggeris (AGQBI) dengan versi Bahasa Melayu (AGQBM)	108
3.9	Latar Belakang Pakar Penilai	111
3.10	Skor Pakar untuk Kesahan Kandungan Modul Rakan Mentor	112
3.11a	Pertemuan Pertama dalam Intervensi Modul Rakan Mentor	116
3.11b	Pertemuan Kedua dalam Intervensi Modul Rakan Mentor	119
3.12a	Pertemuan Pertama dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Individu (MRMI)	122

3.12b Pertemuan Kedua dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Individu (MRMI) 123

3.12c Pertemuan Ketiga dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Individu (MRMI) 124

3.12d Pertemuan Keempat dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Individu (MRMI) 125

3.12e Pertemuan Kelima dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Individu (MRMI) 125

3.12f Pertemuan Keenam dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Individu (MRMI) 126

3.12g Pertemuan Ketujuh dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Individu (MRMI) 127

3.12h Pertemuan Kelapan dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Individu (MRMI) 127

3.12i Pertemuan Kesembilan dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Individu (MRMI) 128

3.12j Pertemuan Kesepuluh dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Individu (MRMI) 129

3.13a Pertemuan Pertama dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Kelompok (MRMK) 131

3.13b Pertemuan Kedua dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Kelompok (MRMK) 132

3.13c Pertemuan Ketiga dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Kelompok (MRMK) 133

3.13d Pertemuan Keempat dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Kelompok (MRMK) 134

3.13e Pertemuan Kelima dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Kelompok (MRMK) 135

3.13f Pertemuan Keenam dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Kelompok (MRMK) 136

3.13g Pertemuan Ketujuh dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Kelompok (MRMK) 137

3.13h Pertemuan Kelapan dalam Intervensi Modul Rakan Mentor 137

Kelompok (MRMK)

3.13i	Pertemuan Kesembilan dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Kelompok (MRMK)	138
3.13j	Pertemuan Kesepuluh dalam Intervensi Modul Rakan Mentor Kelompok (MRMK)	139
3.14	Analisis Data	142
3.15	Jangka Masa Kajian	144
4.1	Taburan Kekerapan untuk Kumpulan Rawatan dan Kumpulan Kawalan (N = 90)	148
4.2	Taburan Subjek Mengikut Jantina dan Kumpulan (N = 90)	149
4.3	Taburan Subjek Mengikut Kaum dan Kumpulan (N = 90)	150
4.4	Taburan Subjek Mengikut Program dan Kumpulan (N = 90)	151
4.5	Skor Min, Sisihan Piawai (SD), Minimum, Maksimum, Pencongan, dan Kurtosis dalam Praujian dan Pascaujian Secara Keseluruhan (N = 90)	153
4.6	Skor Min, Sisihan Piawai (SD), Minimum, Maksimum, Pencongan, dan Kurtosis dalam Praujian dan Pascaujian Penghargaan Kendiri berdasarkan Kumpulan (N = 90)	157
4.7	Skor Min, Sisihan Piawai (SD), Minimum, Maksimum, Pencongan, dan Kurtosis dalam Praujian dan Pascaujian Motivasi berdasarkan Kumpulan (N = 90)	158
4.8	Skor Min, Sisihan Piawai (SD), Minimum, Maksimum, Pencongan, dan Kurtosis dalam Praujian dan Pascaujian Penghargaan Kendiri untuk Kumpulan Rawatan MRM Individu dan Kumpulan Rawatan MRM Kelompok (N = 60)	159
4.9	Skor Min, Sisihan Piawai (SD), Minimum, Maksimum, Pencongan, dan Kurtosis dalam Praujian dan Pascaujian Motivasi untuk Kumpulan Rawatan MRM Individu dan Kumpulan Rawatan MRM Kelompok (N = 60)	159
4.10	Keputusan Ujian ANOVA untuk Praujian antara Kumpulan Rawatan MRM dengan Kumpulan Kawalan (N = 90)	166
4.11	Keputusan Ujian ANCOVA untuk Pascaujian Penghargaan Kendiri antara Kumpulan Rawatan MRM dengan Kumpulan Kawalan (N=90)	169

4.12	Jadual Deskriptif Nilai Min Penghargaan Kendiri dalam Praujian dan Pascaujian antara Kumpulan Rawatan MRM dengan Kumpulan Kawalan (N = 90)	170
4.13	Keputusan Ujian ANCOVA untuk Pascaujian Motivasi antara Kumpulan Rawatan MRM dengan Kumpulan Kawalan (N = 90)	171
4.14	Jadual Deskriptif Nilai Min Motivasi dalam Praujian dan Pascaujian antara Kumpulan Rawatan MRM dengan Kumpulan Kawalan (N=90)	172
4.15	Skor Min dan Sisihan Piawai (SD) Gred Keputusan Trimester dalam Praujian dan Pascaujian antara Kumpulan Rawatan MRM dengan Kumpulan Kawalan (N=90)	174
4.16	Keputusan Ujian Mann-Whitney U untuk Gred Keputusan Trimester Fizik dalam Pascaujian antara Kumpulan Rawatan MRM dengan Kumpulan Kawalan (N = 90)	175
4.17	Keputusan Ujian Mann-Whitney U untuk Gred Keputusan Trimester Matematik dalam Pascaujian antara Kumpulan Rawatan MRM dengan Kumpulan Kawalan (N = 90)	176
4.18	Jadual Deskriptif Min Pangkatan Gred Keputusan Trimester Kumpulan Rawatan MRM dan Kumpulan Kawalan dalam Pascaujian (N = 90)	177
4.19	Keputusan Ujian ANCOVA untuk Pascaujian Penghargaan Kendiri antara Kumpulan Rawatan MRM Individu dengan Kumpulan Rawatan MRM Kelompok (N = 60)	178
4.20	Keputusan Ujian ANCOVA untuk Pascaujian Motivasi antara Kumpulan Rawatan MRM Individu dengan Kumpulan Rawatan MRM Kelompok (N = 60)	179
4.21	Skor Min dan Sisihan Piawai (SD) Gred Keputusan Trimester dalam Praujian dan Pascaujian antara Kumpulan Rawatan MRM Individu dengan Kumpulan Rawatan Kelompok (N = 60)	181
4.22	Keputusan Ujian Mann-Whitney U untuk Gred Keputusan Trimester Fizik dalam Pascaujian antara Kumpulan Rawatan MRM Individu dengan Kumpulan Rawatan MRM Kelompok (N = 60)	183
4.23	Keputusan Ujian Mann-Whitney U untuk Gred Keputusan Trimester Matematik dalam Pascaujian antara Kumpulan Rawatan MRM Individu dengan Kumpulan Rawatan MRM Kelompok (N = 60)	183

4.24

Jadual Deskriptif Min Pangkatan Gred Keputusan Trimester
Kumpulan Rawatan MRM Individu dan Kumpulan Rawatan
MRM Kelompok dalam Pascaujian (N = 60)

184

SENARAI ILUSTRASI

No. Rajah		Muka surat
2.1	<i>Model of Mentoring</i> oleh Johnson & Nelson (1999).	43
2.2	<i>Model of Youth Mentoring</i>	48
2.3	Model Teori Integrasi Sosial Tinto	60
2.4	Model Pembelajaran Melalui Pengalaman Kolb	63
2.5	Teori Rogers, Teori Integrasi Sosial Tinto dan Model Kolb Mendasari Modul Rakan Mentor	67
2.6	Kerangka Konseptual Kajian	78
3.1	Kerangka Konseptual Pemboleh Ubah Dalam Kuasi-Eksperimen	87
3.2	Peringkat Pemilihan Subjek	95
4.1	Histogram dan Plot Normaliti Penghargaan Kendiri dalam Praujian	154
4.2	Histogram dan Plot Normaliti Penghargaan Kendiri dalam Pascaujian	155
4.3	Histogram dan Plot Normaliti Motivasi dalam Praujian	155
4.4	Histogram dan Plot Normaliti Motivasi dalam Pascaujian	156
4.5	Analisis Lineariti Data untuk Kumpulan Rawatan Individu	163
4.6	Analisis Lineariti Data untuk Kumpulan Rawatan Kelompok	163
4.7	Analisis Lineariti Data untuk Kumpulan Kawalan	164
4.8	Analisis Lineariti Data untuk Kumpulan Rawatan Individu	164
4.9	Analisis Lineariti Data untuk Kumpulan Rawatan Kelompok	165

4.10

Analisis Lineariti Data untuk Kumpulan Kawalan

165

SINGKATAN

%	Peratusan
&	dan
/	atau
AE	Asas Kejuruteraan Elektrik
AGQ	<i>Achievement Goal Questionnaire</i>
AGQBM	<i>Achievement Goal Questionnaire</i> Bahasa Melayu
AGQ	<i>Achievement Goal Questionnaire</i> Bahasa Inggeris
AM	Asas Kejuruteraan Mekanikal
AP	Asas Kejuruteraan Tenaga
AS	Asas Kejuruteraan Sipil
CFGs	Kolej Pengajian Asas dan Umum
COE	Kolej Kejuruteraan
FSKPM	Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia
IPG	Institut Pendidikan Perguruan
IPT	Institut Pengajian Tinggi
UA	Universiti Awam
US	Universiti Swasta
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
KPT	Kementerian Pengajian Tinggi
MQA	<i>Malaysian Quality Assurance</i>
MRM	Modul Rakan Mentor
MMU	Multimedia University

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PEEP	<i>Personal Enrichment and Empowerment Program</i>
PMM	<i>Peer Mentoring Module</i>
PNG	Purata Nilai Gred
PNGK	Purata Nilai Gred Kumulatif
PRS	Pembimbing Rakan Sebaya
RSE	<i>Rosenberg Self-Esteem</i>
RSEBM	<i>Rosenberg Self-Esteem</i> Bahasa Melayu
RSEBI	<i>Rosenberg Self-Esteem</i> Bahasa Inggeris
SEALS	<i>Soft-skills Enhancement and Learning Support</i>
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
UNIMAS	Universiti Malaysia Sarawak
UNITEN	Universiti Tenaga Nasioanal
UTP	Universiti Teknologi Petronas
YTN	Yayasan Tenaga Nasional

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Latar Belakang Kajian

Di Malaysia kepentingan pendidikan telah lama diakui dan diterapkan dalam agenda pembangunan negara. Secara purata kerajaan memperuntukkan lebih enam peratus daripada Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) untuk melaksanakan program pendidikan (Ishak Yussoff, 2007). Institusi Pengajian Tinggi (IPT) di negara ini adalah satu organisasi profesional yang memberikan pendidikan dan latihan seiring dengan kemajuan dan tuntutan negara (Mariam Mat, 2005). Selain sebagai badan profesional, IPT negara ini berperanan sebagai mengembangkan secara aktif kebudayaan, sains, sastera, ekonomi, politik dan kesarjanaan (Sofean Hussin, 1996).

Di negara ini terdapat Institusi Pengajian Tinggi (IPT) yang terbahagi kepada Universiti Awam (UA) dan Universiti Swasta (US). Definisi US adalah merujuk kepada organisasi atau institusi pendidikan yang didaftar dan diluluskan di bawah Akta 555 tahun 1996 iaitu termasuklah universiti atau kolej universiti atau kampus cawangan yang tidak ditubuh dan diselenggara oleh kerajaan.

Universiti Awam (UA) di bawah dasar kerajaan memberi subsidi kepada setiap pelajar tetapi pelajar Universiti Swasta (US) kurang mendapat keistimewaan ini. Namun begitu, US menyediakan bantuan kewangan termasuklah Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN), badan-badan swasta seperti Yayasan Tenaga Nasional (YTN), Petronas, Telekom, Yayasan Bukhary dan lain-lain lagi. Oleh itu, US berupaya meningkatkan tahap pencapaian pendidikan tinggi negara di samping dapat mengurangkan bebanan kewangan kerajaan.

Program pengajian yang terdapat di Universiti Swasta (US) pula merangkumi program-program seperti Program Asas (*Foundation*), Program Diploma, Program Ijazah (*Degree*) dan Program Ijazah Lanjutan (*Graduate Studies*). Program Asas dianggap penting kerana kejayaan pelajar di peringkat ini menjadi penentu kepada kejayaan mereka di peringkat yang lebih tinggi dan seterusnya menjadi lambang kepada kualiti bagi sesebuah US. Program Asas disediakan khusus untuk pelajar lepasan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) atau yang setaraf dengannya. Kelayakan minimum di peringkat SPM bagi kebanyakan US adalah 5 kredit. Ia juga merupakan satu program akademik

yang lengkap dalam menyediakan pelajar dengan pengetahuan asas dan kemahiran penting yang relevan dengan program ijazah yang berkenaan.

Kebanyakan program Asas di Universiti Swasta (US) terkemuka dalam negara ini diadakan untuk program-program kritikal seperti Perubatan, Farmasi, Perundangan dan Kejuruteraan. Program Asas Kejuruteraan yang terdapat di US seperti Multimedia University (MMU), Universiti Teknologi Petronas (UTP) dan Universiti Tenaga Nasional (UNITEN), menyediakan subjek-subjek asas seperti Pengajian Islam/Moral, Bahasa Inggeris, Matematik, Fizik dan Kimia. Pelajar-pelajar ini harus menamatkan pengajian mereka dengan jumlah jam kredit dari 50-60 kredit melalui kursus-kursus tertentu dan dengan pencapaian Purata Nilai Gred Kumulatif (PNGK) 2.00 mata dan ke atas.

Bagi memastikan pelajar program Asas ini berjaya menamatkan pengajian mereka dengan cemerlang, pihak universiti perlu menyusun strategi bagi meningkatkan bilangan pelajar tinggi pencapaian akademik (PNGK > 2.00 mata) di peringkat program Asas. Seterusnya peningkatan bilangan pelajar yang berjaya meneruskan pengajian di peringkat Ijazah dapat menjadikan sesebuah Universiti Swasta (US) lebih berkualiti dan diiktiraf sebagai universiti bertaraf dunia. Untuk pelajar mencapai pembangunan diri serta kecemerlangan yang tinggi, beberapa program seperti bimbingan dan pementoran perlu dilaksanakan. Proses pementoran di universiti dicirikan oleh hubungan yang mesra dan beretika antara mentori atau pelajar rendah pencapaian akademik, dengan mentor yang berpengalaman, prihatin, dan

mampu menunjukkan contoh peranan positif dengan tujuan menyumbang kepada perkembangan positif mentri tersebut (Selwa, 2003). Dalam persekitaran pendidikan, pementoran didefinisikan apabila satu perhubungan dibina antara pelajar yang lebih tua dengan pelajar muda atau dengan memadankan pelajar dengan sukarelawan dewasa seperti yang dilakukan dalam program *Big Brother/Big Sister* (Sterling, 1998; Morrow and Styles, 1995; Johnson et al., 1999). Pementoran dianggap penting dalam bidang pendidikan (Johnson, Geroy & Griego, 1991; Wanguri, 1996), dan bidang bimbingan dan kaunseling (Gregson, 1994). Mentor ditakrifkan sebagai kaunselor, pembimbing, tutor, jurulatih atau penaja (Roche, 1979; Hunt dan Michael, 1983), manakala mentri dikenali sebagai *protégé*, iaitu individu yang kurang pengetahuan dan pengalaman atau pelajar yang memerlukan bimbingan (Fagenson, 1989; Webster, 1989; Wright dan Werther, 1991).

Menurut Young dan Perrew (2000), pementoran memberi manfaat kepada organisasi pendidikan kerana terujudnya proses sosialisasi yang sihat, maklumat dapat disampaikan dengan lebih berkesan, serta peningkatan produktiviti. Terdapat perasaan saling mempercayai, saling menghargai, dan keyakinan diri yang tinggi dalam organisasi bila mana pementoran berlaku dengan baik. Kajian yang lebih mendalam terhadap sistem pementoran juga mendapati bahawa amalan-amalan program pementoran berupaya mempengaruhi kemajuan mentri, terutamanya terhadap pelajar institusi pengajian tinggi (Raelin, 2000; Sambrook, 2001; Mayer, Miron & Aviram, Sharifah, 2006).

Sehubungan dengan itu, mereka yang paling dekat dengan kumpulan pelajar rendah pencapaian akademik atau menti dalam kajian ini, dan yang memerlukan perhatian selain dari pensyarah, adalah rakan sebaya atau rakan mentor dalam kajian ini. Kelompok rakan mentor yang terlibat dengan program pementoran dapat membantu menti meningkatkan tahap penghargaan sendiri, motivasi dan gred keputusan trimester mereka kepada yang lebih baik. Young dan Perrewé (2000), menyatakan bahawa seseorang menti atau *protégé* yang suka melibatkan diri dalam program pementoran ialah seorang yang suka berjaya, mempunyai kawalan lokus dalaman, konsep sendiri yang tinggi dan kestabilan emosi yang tinggi berbanding orang yang tidak berminat kepada proses pementoran. Manakala Larose, Cyrenne, Garceau, Harvey, Guay, dan Deschenes (2009), pula mendapati pelajar yang berminat kepada program pementoran ialah mereka yang sentiasa terbuka kepada pengalaman dan pembelajaran baru. Ini juga secara tidak langsung dapat menambah bilangan pelajar yang cemerlang dan seimbang dalam bidang akademik.

Pendekatan pementoran dilihat banyak memberi faedah terutamanya di Institusi Pengajian Tinggi (IPT). Menurut Hall dan Sandler (1983), antara faedah yang diperolehi adalah:

- a. Meningkatkan produktiviti dan komitmen khususnya dalam kalangan pelajar dan pensyarah.
- b. Menggalakkan kerjasama dan kejelekitan bagi mereka yang terlibat dengan hubungan pementoran.

- c. Meningkatkan rasa seronok dalam kalangan pelajar kerana mereka telah diberi beberapa kemahiran untuk lebih berjaya di mana sahaja mereka berada.

Anderson dan Shannon (1988), mendefinisikan pementoran sebagai proses pemupukan di mana individu yang lebih mahir dan berpengalaman, berfungsi sebagai contoh ikutan, mengajar, menaja, menggalak, memberi kaunseling, dan menjadi sahabat kepada individu yang kurang berkemahiran dan berpengalaman, serta mempromosi usaha untuk meningkatkan perkembangan individu. Fungsi pementoran dijalankan dalam konteks hubungan yang berterusan dan prihatin antara mentor dan mentee. Kekuatan sebenar dalam pementoran datang daripada perkaitan hubungan sosial, memberi fokus terhadap hasil yang dikehendaki, serta memenuhi keperluan mentor dan mentee.

Teori pementoran dalam Berkeley (1994), memberi fokus kepada dua fungsi utama iaitu, yang pertama, berkaitan dengan perkembangan individu di universiti. Aktiviti yang dijalankan selalunya berkenaan latihan, mengenalpasti dan membantu mengatur kerja kursus yang mencabar, memberi pendedahan dan pemerhatian kepada mereka yang mengawal perkembangan individu, serta secara umumnya bertindak sebagai penaja dan penayang kepada *protégé* mereka. Clutterbuck dan Megginson (1999), berpendapat bahawa mentor sepatutnya boleh menyesuaikan diri dengan pelbagai peranan di dalam mengendalikan proses pementoran dan antara peranan utama mentor ialah melaksanakan fungsi psikososial (seperti menjadi contoh teladan, memberi

penerimaan dan pengesahan, memberi bimbingan dan kaunseling, serta memupuk persahabatan). Kebolehan mentor dalam melaksanakan peranan ini dapat membantu untuk menyerlahkan keberkesanan program pementoran (Kram, 1983). Fungsi kedua adalah berkaitan dengan keperluan peribadi individu. Di sini, aktiviti lebih kepada memberi fokus terhadap bimbingan dan nasihat, di mana individu tersebut boleh berjumpa dengan seseorang apabila sistem secara formal dalam pengajaran dan pembelajaran, gagal membantu mereka, atau sekiranya timbul konflik dalam kalangan mereka yang mempunyai tanggungjawab terhadap pembelajaran. Kajian Abdul Hamid Kamarudin (1994), pula menjelaskan bahawa permasalahan akademik pelajar adalah penyebab utama pelajar menggunakan perkhidmatan bimbingan dan pementoran berbanding dengan permasalahan yang lain.

Usaha meningkatkan tahap penghargaan sendiri pelajar yang rendah pencapaian akademik atau menti, seharusnya diberi perhatian supaya kecemerlangan diri yang mereka perolehi adalah seimbang. Menurut Zuraidah Abdul Rahman (2004), pembimbing atau mentor mengambil berat tentang aspek akademik menti dan memastikan menti mempunyai pengetahuan dan kemahiran dalam mengendalikan masalah diri, serta membantu menti mempertingkatkan atau mengekalkan pencapaian akademik mereka. Pementoran dalam Institusi Pengajian Tinggi (IPT), bukan sekadar tertumpu kepada bidang pencapaian akademik sahaja malah lebih daripada itu, termasuklah dalam membentuk keperibadian yang positif. Oleh itu, pelajar yang terlibat akan menjadi lebih matang dalam menghadapi permasalahan hidup mereka.

Rakan mentor turut membawa kebaikan dalam pementoran. Menurut Wickman dan Sjodin (1997), melalui pementoran, mentor dapat mengekalkan sesuatu amalan dan pengetahuan, meningkatkan nilai diri terhadap orang lain, memupuk kreativiti diri, serta menjadi contoh kepada orang lain. Rakan mentor yang berfikiran positif pasti merasa puas dengan kejayaan mentee, dan secara tidak langsung mereka dapat meningkatkan keyakinan diri serta menjadi lebih bersemangat untuk membantu pelajar lain. Bimbingan dan pementoran juga boleh menimbulkan minat untuk menolong rakan-rakan, yang mana ini merupakan satu langkah permulaan kepada pembentukan masyarakat yang mengambil berat tentang diri orang lain dalam alam pendidikan (Mizan Adiliah, 1987). Ini bukan sahaja dapat dilakukan di sekolah, malah di universiti juga perkara yang sama dapat dibentuk melalui bimbingan rakan mentor. Secara tidak langsung, usaha ini mampu menaikkan tahap penghargaan sendiri, motivasi dan gred keputusan trimester kelompok mentee yang terlibat dengan program pembangunan diri seperti bimbingan dan pementoran akademik.

Menurut Crow dan Crow (1983), bimbingan pementoran dilihat mempunyai kesan dalam meningkatkan penghargaan sendiri dan motivasi pelajar. Darjah pencapaian seseorang pelajar dalam proses pembelajarannya banyak bergantung kepada sikap, minat dan motivasi yang berterusan (Faridah Hassan, 2011). Justeru, peningkatan tahap penghargaan sendiri dan motivasi pelajar mampu meningkatkan pencapaian akademik mereka dalam bidang pendidikan.